

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN DUY HÙNG

ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG CỦA ĐÀO TẠO NGHỀ
CHO LAO ĐỘNG NÔNG THÔN ĐẾN HIỆU QUẢ SẢN XUẤT
CỦA NÔNG HỘ Ở THỊ XÃ PHÚ THỌ, TỈNH PHÚ THỌ

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN, NĂM 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN DUY HÙNG

**ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG CỦA ĐÀO TẠO NGHỀ
CHO LAO ĐỘNG NÔNG THÔN ĐẾN HIỆU QUẢ SẢN XUẤT
CỦA NÔNG HỘ Ở THỊ XÃ PHÚ THỌ, TỈNH PHÚ THỌ**

CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. Trần Đình Thao

THÁI NGUYÊN, NĂM 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong khóa luận này là trung thực và chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào;

Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc. Đồng thời tôi xin cam đoan rằng trong quá trình thực hiện đề tài này tại địa phương tôi luôn chấp hành đúng mọi quy định của địa phương nơi thực hiện đề tài.

Phú Thọ, ngày 25/01/2013

Học viên

Nguyễn Duy Hưng

LỜI CẢM ƠN

Để thực hiện và hoàn thành Luận văn này, ngoài sự nỗ lực của bản thân tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ nhiệt tình về nhiều mặt của các cơ quan, tổ chức và các cá nhân trong và ngoài trường;

Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến TS. Trần Đình Thao, người đã trực tiếp tận tình hướng dẫn và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành Khóa luận;

Tôi xin cảm ơn sự giúp đỡ nhiệt tình của lãnh đạo UBND thị xã Phú Thọ, Phòng Lao động, thương binh xã hội Thị xã Phú Thọ, Phòng Kinh tế, Phòng thống kê thị xã Phú Thọ, SỞ Lao động thương binh xã hội tỉnh Phú Thọ, Trường Trung cấp Nông lâm nghiệp Phú Thọ, UBND các xã trong thị xã Phú Thọ và những hộ nông dân xã Hà Lộc, Hà Thạch, Thanh Minh, Thanh Vinh, Phú Hộ, Văn Lung đã tạo điều kiện và giúp đỡ tôi vô tư cung cấp số liệu, tư liệu khách quan và nói lên những suy nghĩ của mình để giúp tôi hoàn thành Luận văn này.

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn gia đình và bạn bè đã ủng hộ và giúp đỡ tôi nhiệt tình trong quá trình học tập và nghiên cứu của mình.

Xin trân trọng cảm ơn!

Tác giả Luận văn

Nguyễn Duy Hưng

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các kí hiệu, các chữ viết tắt.....	v
Danh mục các bảng	vi
Danh mục các hình.....	vii
MỞ ĐẦU	1
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA ĐỀ TÀI.....	5
1.1. Cơ sở khoa học của việc nghiên cứu đào tạo nghề cho lao động nông thôn	5
1.1.1. Cơ sở lý luận của của việc nghiên cứu đào tạo nghề cho lao động nông thôn.....	5
1.1.2. Cơ sở thực tiễn về vấn đề đào tạo nghề cho lao động nông thôn.....	9
1.2. Các nhân tố ảnh hưởng đến đào tạo nghề cho lao động nông thôn	26
1.3. Tác động của đào tạo nghề.....	28
1.3.1. Lý thuyết đánh giá về tác động	28
1.3.2. Nội dung tác động của đào tạo nghề.	30
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	31
2.1. Các phương pháp nghiên cứu.....	31
2.1.1. Phương pháp thu thập số liệu	31
2.1.2. Phương pháp xử lý và tổng hợp số liệu.....	34
2.1.3. Phương pháp xác định các chỉ tiêu nghiên cứu và phân tích	34
2.2. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu	34
2.2.1. Hệ thống các chỉ tiêu phản ánh kết quả và hiệu quả của đào tạo nghề.....	34
2.2.2. Các chỉ tiêu phản ánh sự phân bổ các điều kiện sản xuất	35
2.2.3. Chỉ tiêu đánh giá tác động:	35
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU CỦA ĐỀ TÀI	36
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	36

3.1.1. Vị trí địa lý.....	36
3.1.2. Địa hình, thổ nhưỡng, khí hậu, thủy văn.....	37
3.1.3. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	37
3.2. Đánh giá thực trạng đào tạo nghề nông nghiệp nông thôn của thị xã Phú Thọ.....	43
3.2.1. Tình hình cơ sở đào tạo.....	43
3.2.2. Kết quả đào tạo nghề cho hộ nông dân.....	51
3.2.3. Đánh giá những thuận lợi, khó khăn của công tác đào tạo nghề.....	58
3.2.4. Đánh giá tác động của đào tạo nghề.....	59
3.3. Các giải pháp giải quyết việc làm cho lao động nông thôn sau khi được đào tạo nghề.....	74
3.3.2. Khó khăn, tồn tại.....	74
Chương 4: CÁC GIẢI PHÁP GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM VÀ TĂNG HIỆU QUẢ SẢN XUẤT CỦA NÔNG HỘ SAU KHI ĐÃ ĐƯỢC ĐÀO TẠO NGHỀ.....	80
4.1. Quan điểm, phương hướng, mục tiêu của đào tạo nghề cho lao động nông thôn của Thị xã Phú Thọ.....	80
4.1.1. Quan điểm về đào tạo nghề cho lao động nông thôn.....	80
4.1.2. Phương hướng đào tạo nghề cho lao động nông thôn trong thời gian tới.....	80
4.1.3. Mục tiêu của công tác đào tạo nghề cho lao động nông thôn.....	81
4.2. Các giải pháp chủ yếu để thực hiện đào tạo nghề gắn với việc nâng cao hiệu quả sản xuất kinh doanh cho nông hộ.....	84
4.2.1. Giải pháp nâng cao năng lực dạy nghề cho lao động nông thôn;.....	84
4.2.2. Giải pháp về chính sách liên quan đến việc giải quyết việc làm cho lao động nông thôn sau đào tạo nghề.....	86
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	90
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	93

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ĐVT	:	Đơn vị tính;
GV	:	Giáo viên;
CN	:	Công nghiệp;
CĐ	:	Cao đẳng;
TTDN	:	Trung tâm dạy nghề;
BVTV	:	Bảo vệ thực vật;
CNTY	:	Chăn nuôi thú y;
LĐNT	:	Lao động nông thôn;
DN	:	Dạy nghề;
NTTS	:	Nuôi trồng thuỷ sản;
CNKT	:	Công nhân kĩ thuật;
CNH-HH	:	Công nghiệp hoá, hiện đại hoá;
LĐ	:	Lao động.

DANH MỤC CÁC BẢNG

	<i>Trang</i>
Bảng 1.1 : Quy mô đào tạo nghề của nước ta năm 2008- 2011	13
Bảng 1.2: Mạng lưới cơ sở dạy nghề giai đoạn 2007 - 2011	14
Bảng 3.1: Một số chỉ tiêu phát triển kinh tế của thị xã trong giai đoạn 2010 -2012.....	38
Bảng 3.2: Tình hình dân số, lao động và thu nhập của thị xã Phú Thọ gia đoạn 2010 - 2012	40
Bảng 3.3: Thống kê hiện trạng đất đai thị xã Phú Thọ năm 2003.....	42
Bảng 3.4: Một số doanh nghiệp tham gia đào tạo nghề	44
Bảng 3.5: Đánh giá về năng lực dạy nghề của giảng viên	45
Bảng 3.6: Đánh giá về chương trình dạy nghề	50
Bảng 3.7: Các nghề nông nghiệp và phi nông nghiệp đang triển khai.....	51
Bảng 3.8. Kết quả đào tạo nghề qua các năm.....	52
Bảng 3.9: Số nông dân có việc làm thêm sau các khóa đào tạo	60
Bảng 3.10: Thu nhập bình quân của hộ từ một số nguồn chủ yếu	61
Bảng 3.11: Sự thay đổi về hiệu quả sản xuất của các hộ nuôi cá sau khi học nghề chế biến thức ăn thủy sản.....	63
Bảng 3.12: Sự thay đổi về hiệu quả sản xuất của các hộ trồng rau an toàn sau khi được học nghề trồng rau và trồng nấm	66
Bảng 3.13: Thu nhập bình quân của các hộ học nghề và không học nghề	67
Bảng 3.14: Tỷ lệ hộ nghèo của thị xã Phú Thọ giai đoạn 2010 - 2012.....	68
Bảng 3.15: Sự thay đổi tỷ lệ đói nghèo giữa các đối tượng tham gia học nghề và không học nghề.....	69
Bảng 3.16: Áp dụng kiến thức đã học vào thực tiễn sản xuất	71
Bảng 3.17: Đánh giá mức độ hài lòng của việc học nghề và các yếu tố cần thiết để thoát nghèo	72
Bảng 3.18: Dự báo số lượng đào tạo nghề nông nghiệp qua các năm	83

DANH MỤC CÁC HÌNH

	<i>Trang</i>
Hình 1.1: Biểu đồ đội ngũ giáo viên tham gia đào tạo nghề qua các năm	16
Hình 3.1: Bản đồ Thị xã Phú Thọ	36
Hình 3.2: Sơ đồ hệ thống giáo dục kỹ thuật và nghề nghiệp ở Việt Nam	48
Hình 3.3: Sơ đồ nội dung các môn học trong Mô đun đào tạo nghề	49
Hình 3.4: Biểu đồ sự đáp ứng của các khóa đào tạo nghề nông nghiệp đối với nhu cầu, nguyện vọng nông dân	56
Hình 3.5: Biểu đồ tỷ lệ hoàn thành khóa học	57
Hình 3.6: Đồ thị kết quả học tập của các học viên	57
Hình 3.7: Sơ đồ giả định hiệu quả đào tạo nghề	67
Hình 3.8: Đồ thị mức độ hài lòng của người tham gia học nghề	73
Hình 3.9: Sơ đồ điều kiện cần thiết để sản xuất có hiệu quả	73

DANH MỤC CÁC HỘP

	<i>Trang</i>
Hộp 3.1: Đánh giá về giảng viên và nghề theo học	46
Hộp 3.2: Các nhà khác không cùng làm... ..	55
Hộp 3.3: Đánh giá nghề phi nông nghiệp	56
Hộp 3.4: Kết hợp chăn nuôi – Thủy sản	60
Hộp 3.5: Nuôi cá bằng thức ăn tự chế biến	64
Hộp 3.6: Trồng nấm cho thu nhập cao	65
Hộp 3.7: Hiệu quả từ trồng hoa	71

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong giai đoạn hiện nay, đào tạo nghề nói chung và đào tạo nghề cho lao động nông thôn nói riêng luôn nhận được sự quan tâm sâu sắc của Đảng, Nhà nước và toàn thể xã hội. Điều này không chỉ thể hiện trong các Văn kiện mà cả trong các văn bản chỉ đạo, điều hành của các cơ quan Đảng, Chính phủ và lãnh đạo các tỉnh, thành phố, địa phương.

Sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đã thúc đẩy sự phát triển kinh tế- xã hội và quá trình đô thị hóa ở nước ta diễn ra nhanh, cơ cấu kinh tế có sự chuyển dịch mạnh mẽ. Tuy nhiên, ngày càng có nhiều hộ nông nghiệp bị mất đất sản xuất, phải tìm cách chuyển đổi lao động sang lĩnh vực phi nông nghiệp nên rất cần được hưởng chính sách ưu đãi về đào tạo nghề. Bên cạnh đó, chất lượng lao động ở nông thôn nước ta còn quá thấp. Chất lượng lao động nông thôn thấp đã làm cho thu nhập của người lao động không thể tăng nhanh; gây ra chênh lệch khoảng cách giàu nghèo giữa thành thị và nông thôn ngày càng tăng. Chính vì vậy, đào tạo nghề cho lao động nông thôn ở Việt Nam đang là một yêu cầu cấp bách. Đảng và Nhà nước đã ban hành nhiều chủ trương, chính sách tập trung phát triển nguồn nhân lực ở địa phương, như: Nghị quyết số 26/NQ-T.U ngày 5-8-2008, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X đã ban hành về nông nghiệp, nông dân và nông thôn, Nghị quyết số 24/2008/NQ-CP ngày 28-10-2008 của Chính phủ mục tiêu tập trung đào tạo nguồn nhân lực ở nông thôn, chuyển một bộ phận lao động nông nghiệp sang công nghiệp và dịch vụ, giải quyết việc làm, nâng cao thu nhập của dân cư nông thôn tăng lên 2,5 lần so với hiện nay, Quyết định 1956/QĐ-TTg ngày 27-11-2009 của Thủ tướng chính phủ phê duyệt Đề án "Đào tạo nghề cho lao động nông thôn đến năm 2020" (gọi tắt là Đề án 1956). Quyết định nêu rõ quan điểm của Đảng và Nhà nước ta là đào tạo nghề cho lao động nông thôn